

דבר המערכת

שני גליונות תשפ"ו של "הבטים" עוסקים בפעילויות שהתקיימו בשנה"ל תשפ"ה בהקשר לשילוב בינה מלאכותית בהוראת מדעי המחשב. היתה זו שנה בה התחיל תהליך הטמעתה של הבינה המלאכותית באופן משמעותי במערכת החינוך בכלל, ובפרט, בהוראת מדעי המחשב – מחטיבת הביניים ובתיכון.

על מנת למסד את השינוי, בוצעו מספר פעילויות, בהתאם למודל לשינוי ארגוני של קוטר. [בגיליון הראשון של הבטים](#), שפורסם בנובמבר 2025, סקרנו את הפעילויות שנועדו לחשוף את השינוי לקהילת המורים למדעי המחשב וליצור תשתית עליה תתבצענה פעילויות נוספות ממוקדות יותר, שאת חלקן נתאר בגיליון זה.

תחילה, נתאר 4 פעילויות שמטרתן היתה להטמיע את השינוי ולהבין את מניעי המורים להטמעת השינוי והובלתו.

נפתח במאמר [שילוב שאלות בינה מלאכותית בבחינת מפמ"ר מדעי המחשב בחט"ב](#), הסוקר את תהליך ההטמעה של שאלות העוסקות בבינה מלאכותית בבחינת המפמ"ר בחטיבת הביניים, כהכנה לתוכנית הטמעה רחבה יותר לשילוב בינה מלאכותית בהוראת מדעי המחשב בכל 270 בתי הספר של עמ"ט. לאחר מכן נתאר את משובי המורים [להשתלמות המתקדמת למורי תיכון](#) שהוצגה בגיליון הראשון. המשוב, המתואר במאמר [משובי מורים להשתלמות מתקדמת למורי תיכון: יישומים ב-AI בעזרת Gemini API](#) [בפייתון וג'אווה](#), מצביע על כך כי למרות שהערך הפדגוגי והטכנולוגי של שילוב בינה מלאכותית בהוראת ולמידת מדעי המחשב בתיכון הוכר כגבוה מאוד, והמוטיבציה ליישום קיימת, כדי לממש שילוב זה בבתי הספר בהיקף רחב, נחוצים זמן לתרגול, חומרים נגישים ומסודרים, ותמיכה טכנית-פדגוגית לאורך כל תהליך ההטמעה. אחת הדרכים לסגירת פער זה היתה [השתלמות הגנת סייבר בשילוב Gemini API](#) אותה לימד ומתאר שלום ואנונו במאמרו המוצג בגיליון זה. כמו כן, נתאר את [תוכנית המנטורינג של Google](#) [ומשרד החינוך](#) לבתי הספר, המתקיימת בשיתוף פעולה של Google ומשרד החינוך זו השנה הרביעית, כאשר בשנה"ל תשפ"ה כל הפרויקטים התבססו על כלי בינה מלאכותית.

גיליון זה נחתם עם שני מאמרים שאינם קשורים ישירות לנעשה כעת בהוראת מדעי המחשב במערכת החינוך אך מאירים את שילוב הבינה המלאכותית בהוראת מדעי המחשב מנקודות מבט נוספות.

המאמר [הוראת מתמטיקה לבינה מלאכותית: נקודת המבט של המורים](#) מתייחס לנושאים המתמטיים הדרושים להבנה מעמיקה של למידת מכונה בכלל ולמידה עמוקה בפרט. משוב זה של המורים מהווה בסיס לחשיבה על פיתוח תוכנית "אשנב למתמטיקה בלמידה עמוקה", שמטרתה לחזק ולהעמיק את הבסיס המתמטי של תלמידים הלומדים את התחום, ולעצב את לימודי הבינה המלאכותית בתיכון באופן מעמיק יותר, תוך קישור המושגים המתמטיים ליישומיהם בבינה מלאכותית.

את המאמר האחרון בגיליון זה כתב ד"ר עופר אליאור מהאוניברסיטה העברית. המאמר [לדמותן של שאלות במטלות ובבחינות בהוראת תכנות בעידן מודלי השפה הגדולים](#) מתמקד בקורסי תכנות בהשכלה הגבוהה. במאמר מוצגים קווים מנחים לעיצוב הערכה בהוראת תכנות בעידן מודלי השפה הגדולים ומוצגות דוגמאות לשאלות שעוצבו לאורם של קווים מנחים אלה. המאמר בוחן גם מספר הבטים נוספים של כתיבת השאלות ובדיקתן.

אנו מקווים ששני גליונות אלה של הבטים, המפורסמים בשנה"ל תשפ"ו, יקדמו את הוראת מדעי המחשב בישראל ויתמכו בהמשך הובלתה של ישראל את התחום ברמה עולמית.

בהזדמנות זו, אנו מבקשות להודות למחשבה – מרכז המורים הארצי למדעי המחשב, על תמיכתו בחלק מהפעילויות המוצגות בגיליון זה ובגיליון הקודם של היבטים המתארים את הפעילויות שנעשו בהוראת מדעי המחשב בשנה"ל תשפ"ב בהקשר לבינה מלאכותית.

אנו מאחלות קריאה מהנה.

נשמח לקבל משובים.

oritha@technion.ac.il פרופ' אורית חון

rachelperlmann@gmail.com רחל פרלמן